

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

10.09.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. У МКСК сказали, скільки триватиме обговорення проєкту змін до закону «Про Український культурний фонд». – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. МКСК розраховує на підтримку Ради у збільшенні фінансування Українського культурного фонду. – Інф.](#)

Регіональна культурна політика

[Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. В Україні з'явилася нова культурна агенція «Терени». – Інф.](#)

Медіа

[Village Україна. – 2025. – 9 вер. Зберегти й відновити мережу кіосків преси у Києві – петиція. – Головань Д.](#)

Фестивалі

[Україна молода. – 2025. – 10 вер. Герої усіх поколінь й «Етнічний віночок». У Волі Якубовій відбудеться фестиваль національних культур. – Кривда М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. «Фестиваль думок 2025» збере активних киян для суспільного діалогу. – Марків Н.](#)

[Интерфакс-Україна. – 2025. – 9 вер. Андріївський узвіз у вихідні зібрав близько 10 тисяч гостей але підтримка фронту виявилася мізерною. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 9 вер. «Брудний Пес» на межі закриття. Квитки на івент 13 вересня знову продають за ціною для «ранніх пташок». – Головань Д.](#)

Театр

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Київська опера відкриватиме новий сезон виставою «Патріот»: у чому її особливість. – Скотнікова О.](#)

Музика

[Україна молода. – 2025. – 10 вер. Позачасовий альбом. Квартет «Kyiv Tango Orchestra» представить у Києві українські народні пісні. – Залюбовська В., Руденко Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Запрошуємо на великі концерти Артема Пивоварова з оркестром у Палаці Спорту в Києві! – Руденко Л.](#)

Візуальні мистецтва

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. У столиці Іван Марчук подарував свої картини Музею Києва та полярникам. – Катаєва М.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Пам'ять каменю: столична галерея демонструє зворушливий артпроект Марії Левитської. – Асадчева Т.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 10 вер. Біля Лаврської дзвіниці розгорнули перші 600 метрів найбільшої у світі клаптикової ковдри. – Катаєва М.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Кінофестиваль Docudays UA оголосив прийом стрічок. – Інф.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 10 вер. У столиці презентували добірку фільмів 1990-х років про українське мистецтво. – Катаєва М.](#)

[Україна молода. – 2025. – 10 вер. Кукери на АртПричалі. Кінофестиваль «ОКО» представляє 90 стрічок 24 мовами із 52 країн. – Кохан Л.](#)

[NV. – 2025. – 9 вер. Довженко-Центр покаже фільм Василя 1928 року під живу музику. – Інф.](#)

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

[Україна молода. – 2025. – 10 вер. Музика чуттів. У Києві та Львові концертуватимуть і говоритимуть про інклюзію, емпатію та подолання бар'єрів. – Нива Ю.](#)

Література

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Оголосили фіналістів літературного конкурсу Фонду Лесі та Петра Ковалевих. – Інф.](#)

[Village Україна. – 2025. – 9 вер. Осінні фотозони та 400 подій. Що буде на п'ятій «Книжковій країні». – Гуржий В.](#)

[Village Україна. – 2025. – 9 вер. Видавці, книгарні й логістика в одній системі. Як працюватиме «Буктікет» від засновника Readeat. – Головань Д.](#)

Музейна, архівна справа

[Україна молода. – 2025. – 10 вер. Батуринська сотня. Майже 400 старовинних документів уміщено в новому унікальному виданні. – Кохан Л.](#)

Охорона культурної спадщини

[Village Україна. – 2025. – 9 вер. Верховний Суд скасував договір оренди землі забудовнику під Голосіївською вежею. – Гуржий В.](#)

Навчальні заклади. Кадри

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Університет Карпенка-Карого цьогоріч набрав майже на 20% менше контрактників – ректорка. – Інф.](#)

Міжнародне співробітництво

[Укрінформ. – 2025. – 9 вер. У Варшаві відкрили «Українську книжкову](#)

поличку». – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Німецька співачка Марлен Маас виступила в Національній бібліотеці України для дітей. – Асадчева Т.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. «Голос, який об'єднує серця і країни!»: творча зустріч із німецькою співачкою Марлен Маас у Національній бібліотеці України для дітей. – Інф.

Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. «Діалогу двох культур» – 25 років. – Охоцька Л.

Укрінформ. – 2025. – 10 вер. В Афінах скасували концерт російського піаніста Мацуєва, який підтримує агресію проти України. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Українці у Британії протестуватимуть проти виступу Нетребко. – Інф.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 вер. У Швеції уклали першу у світі угоду про ліцензування музики зі штучним інтелектом. – Наріжна В.

УНІАН. – 2025. – 10 вер. Творці ChatGPT фінансують мультфільм, майже повністю зроблений нейромережами. – Назаренко І.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. У МКСК сказали, скільки триватиме обговорення проєкту змін до закону «Про Український культурний фонд». – Інф.

Розширення основних завдань УКФ та врегулювання процедури затвердження пріоритетів на наступний рік стануть основними змінами до Закону «Про український культурний фонд». Обговорення проєкту триватиме до 20 вересня. Про це повідомила перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Галина Григоренко під час обговорення змін до Закону України «Про Український культурний фонд». «Чому потрібні зміни? Вісім років діяльності УКФ засвідчили, що є нагальні проблеми, які варто вирішувати. Основна суть тих змін, які ми пропонуємо в цьому законі: уточнення термінології та розширення основних завдань УКФ, врегулювання процедури затвердження пріоритетних напрямів (нагадаю, що щороку УКФ їх затверджує); запровадження можливості підтримки довгострокових проєктів; удосконалення процесу формування Наглядової ради. Так, ми всі з вами є свідками формування вже третьої Наглядової ради УКФ. Відповідно, є певні спотикання. І тому, щоб унормувати цей процес на майбутній період, час удосконалювати правила», – зазначила Галина Григоренко. За її словами, з порівняльною таблицею поправок до законопроєкту можна ознайомитись на сайті МКСК. «Також планується уточнення розмежування повноважень: Наглядової ради, дирекції й виконавчого директора УКФ як три рівні операційного управління українським культурним фондом для того, щоб чітко закріпити, хто і за що відповідає. Ще одна зміна стосується посилення антикорупційної складової», – додала вона. Своєю чергою голова Наглядової ради УКФ Наталія Кривда наголосила, що в проєкті є пропозиція про зміну документа, на підставі якого працюватиме Наглядова рада УКФ. Пропонується, що документ затверджуватиметься центральним органом виконавчої влади. За словами Наталії Кривди, розроблення пріоритетів напрямку діяльності УКФ – операційна задача, яка стоїть перед Наглядовою радою. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034653-u-mksk-skazali-skilki-trivatime-obgovorennja-proektu-zmin-do-zakonu-pro-ukrainskij-kulturnij-fond.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. МКСК розраховує на підтримку Ради у збільшенні фінансування Українського культурного фонду. – Інф.

Комітет Верховної Ради з питань гуманітарної та інформаційної політики може підтримати Міністерство культури та стратегічних комунікацій у питанні збільшення фінансування УКФ. Перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій Галина Григоренко під час обговорення змін до Закону «Про Український культурний фонд» зазначила: «Профільний комітет однозначно підтримує тенденцію до збільшення підтримки УКФ. Відповідно, і сфери культури, адже самі лише заяви про те, що українська культура – це частина національної безпеки, без фінансового ресурсу, на жаль, нічого не варті. Тому, відповідно, ми будемо дуже сподіватися на їхню підтримку саме в

цьому аспекті». Своєю чергою виконавча директорка УКФ Анастасія Образцова акцентувала на необхідності збільшення фінансування довгострокових грантів. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034657-mksk-rozrahovue-na-pidtrimku-radi-u-zbilsenni-finansuvanna-ukrainskogo-kulturnogo-fondu.html>

Регіональна культурна політика

Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. В Україні з'явилася нова культурна агенція «Терени». – Інф.

5 вересня стало відомо про заснування нової культурної агенції, головна ціль якої, як повідомляє команда, – децентралізація української культури та підтримка культурних ініціатив у регіонах. Створила агенцію Тетяна Терен, журналістка, культурна менеджерка, в минулому – директорка Українського осередку Міжнародного ПЕН-клубу. «Терени» – це громадська організація, яка «розвиває, зберігає і популяризує культурні надбання українських регіонів через створення культурних просторів і резиденцій, дослідження, роботу з архітектурною спадщиною, навчання дієвців культури, культурні експедиції, книжки, інформаційні матеріали й премії». Першим пріоритетним регіоном агенція оголосила Полтавщину. До команди агенції долучилися проєктні менеджерки Катерина Сова та Анастасія Мацько. До офіційного запуску агенції команда встигла ініціювати два воркшопи для менеджерів культури Полтавщині та дві експедиції регіоном. Сьогодні команда анонсує перші публічні події в Полтаві: 14 вересня відбудеться презентація документальної стрічки Мирослави Барчук «Українське прокляття: будівничі й руйнівники імперії» з циклу «Остання війна», 19 вересня – презентація книжки Андрія Любки «Вечір у Стамбулі». Також цієї осені агенція планує першу культурну експедицію регіоном для українських письменників, журналістів і митців та приїзд перших учасників Полтавської літературної резиденції. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/v-ukraini-z-iavylasia-nova-kulturna-agentsiia-tereny/>

Медіа

Village Україна. – 2025. – 9 вер. Зберегти й відновити мережу кіосків преси у Києві – петиція. – Головань Д.

На сайті Київради зареєстровано петицію з вимогою зберегти й відновити мережу кіосків з продажу друкованих ЗМІ. Кіоски преси – це частина соціальної інфраструктури, яка забезпечує доступ до друкованих ЗМІ, особливо для літніх людей і тих, хто не користується інтернетом, йдеться у петиції. Демонтаж кіосків може призвести до обмеження доступу до інформації; втрати робочих місць для малих підприємців; руйнування культурної традиції міста, адже кіоски роками були звичними точками продажу газет, журналів, книг тощо. На захист кіосків уже виступили професійні організації, серед яких НСЖУ, Українська асоціація медіа бізнесу й Академія української преси. Вони направили відкриті листи до КМВА, Нацради з питань телебачення і радіомовлення, а також парламентських комітетів. Вони вимагають

призупинити демонтаж до розробки комплексної програми збереження кіосків; переглянути рішення КМДА № 915/8881 для створення пріоритетної схеми розміщення кіосків преси; відновити кіоски, що вже демонтували; провести консультації з медіаспільнотою і громадськістю щодо майбутнього мережі. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366467-zberegti-y-vidnoviti-merezhu-kioskiv-presi-u-kyevi-ndash-petitsiya>

Фестивалі

Україна молода. – 2025. – 10 вер. Герої усіх поколінь й «Етнічний віночок». У Волі Якубовій відбудеться фестиваль національних культур. – Кривда М.

На Львівщині, на території еколандшафтного парку, що у селі Воля Якубова, 28 вересня відбудеться фестиваль національних культур «Етнічний віночок». У межах фестивалю відбудуться виставки творів мистецтва просто неба, конкурс дитячого малюнка, ярмарок крафтових виробників і концертні виступи (хореографія, вокал, інструментальне мистецтво) професійних та аматорських колективів Львівщини. Фестиваль «Етнічний віночок» проводять з 2018 року. Він уже побував у Києві, Трускавці, Миргороді, Полтаві тощо. З початком повномасштабного вторгнення РФ в Україну фестиваль долучається до благодійництва. Організатори фестивалю – Азербайджанський культурний центр та готельно-курортний комплекс «Карпати». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3976/2006/191155/>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. «Фестиваль думок 2025» збере активних киян для суспільного діалогу. – Марків Н.

20 вересня в Києві на Арт-заводі «Платформа» відбудеться дев'ятий «Фестиваль думок» – щорічна інтелектуальна подія, що об'єднує громадянське суспільство, експертів, представників влади та міжнародних організацій. Цьогорічна тема – «Незручне, невидиме і небезпечне». У програмі – дискусії про війну та її наслідки, мобілізацію, роль жінок, освіту, роботу медіа тощо. Фестиваль передбачає не лише панельні обговорення, а й інтерактивні формати: «Алею думок» – простір для організацій, активістів та ініціатив, які змінюють країну; фотовиставку «Хроніки евакуації» – про роботу евакуаційних груп на прифронтових територіях; подкаст «Черга життя: голоси» – аудіозаписи звернень на гарячу лінію БФ «Схід SOS» та ін. Організатор – БФ «Схід SOS» за підтримки Міністерства закордонних справ Естонії та Європейського Союзу в межах проєкту підтримки постраждалих від війни вразливих груп населення. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117157/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 9 вер. Андріївський узвіз у вихідні зібрав близько 10 тисяч гостей але підтримка фронту виявилася мізерною. – Інф.

У минулі вихідні Київ відзначив день народження Андріївського узвозу. Вже восьмий рік поспіль одна з найвідоміших історичних вулиць столиці

протягом двох днів перетворилася на мистецький простір, що об'єднав музикантів, поетів, художників, акторів та гостей. Свято зібрало близько 10 тисяч відвідувачів. Організаторка свята Тетяна Митрофанова на своїй сторінці у Фейсбуці висловила розчарування через невеликий збір донатів на підтримку військових, попри велику кількість відвідувачів фестивалю. За оцінками організаторів, найбільше глядачів зібрала світлова інсталяція Миколи Марусика, яка оживила фасад Андріївської церкви під техно-етно композиції молодих композиторів. Докладно про перебіг фестивалю:

<https://interfax.com.ua/news/general/1103016.html>

Village Україна. – 2025. – 9 вер. «Брудний Пес» на межі закриття. Квитки на івент 13 вересня знову продають за ціною для «ранніх пташок». – Головань Д.

Осінній фестиваль «Брудний Пес» у Києві може стати останнім, повідомили в команді. Фестиваль чотири роки залишався неприбутковим і тепер опинився на межі закриття, зазначив співзасновник проєкту Гарік Пледов. Без зовнішньої підтримки чи інвестицій команда не зможе продовжувати його розвивати. Фест проведуть 13 вересня у клубі «Keller». У межах фесту обіцяють три сцени, двадцять артистів і «цілісну атмосферу пригод на міській вулиці, яка живе музикою, світлом, бетоном, графіті й історіями». Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/366461-laquo-brudniy-pes-raquo-na-mezhi-zakritya-kvitki-na-ivent-13-veresnya-znovu-prodayut-za-tsinoyu-dlya-laquo-rannih-ptashok-raquo>

Театр

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Київська опера відкриватиме новий сезон виставою «Патріот»: у чому її особливість. – Скотнікова О.

Прем'єра рок-опери «Патріот» відбудеться 13–14 вересня. Про це розповів в ефірі ТК «КІЇВ24». У ній поєднують хіти виконавців: гуртів «Скрябін», «Братів Гадюкіних», Марії Бурмаки, Тараса Петриненка, Ярмака та Костянтина Москальця. Аранжування створюють композитори Борис Севастьянов та Іван Небесний. За словами директора – художнього керівника опери Петра Качанова, серйозну тему у виставі подають через музику. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117170/>

Музика

Україна молода. – 2025. – 10 вер. Позачасовий альбом. Квартет «Kyiv Tango Orchestra» представить у Києві українські народні пісні. – Залюбовська В., Руденко Т.

Учасники квартету «Kyiv Tango Orchestra» Назарій Стець, Тетяна Павлічук-Тишкевич, Ігор Сасенко, Тарас Видиш у Києві 17 вересня представлять концерт-презентацію альбому «Timeless», що українською перекладається як «Позачасовий». Слухачів чекають у Національній філармонії України. Квартет

зібрав в альбомі ті твори, які найчастіше виконували під час повномасштабного вторгнення. Це українські народні пісні в стилі танго. До українського блоку також увійде написаний спеціально для цього складу твір молодого композитора Богдана Решетілова «Tango con Brio». Автори аранжувань: Богдан Решетілов, Андрій Рахманін та Дмитро Таран. В інший блок альбому входять твори закордонних авторів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3976/2006/191165/>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Запрошуємо на великі концерти Артема Пивоварова з оркестром у Палаці Спорту в Києві! – Руденко Л.

7, 8, 9 та 12 листопада Артем Пивоваров зіграє великі концерти з оркестром у столичному Палаці Спорту. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117164/>

Візуальні мистецтва

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. У столиці Іван Марчук подарував свої картини Музею Києва та полярникам. – Катаєва М.

У Музеї історії міста Києва триває виставка «Іван Марчук. Пробудження». Минулого тижня сам художник з неоголошеним візитом завітав до Музею й зробив особливий дарунок – свою роботу з циклу «Погляд у безмежність». Це перший твір художника у колекції Музею історії міста Києва. Відтепер експозицію «Пробудження» у музеї доповнює його подарунок. Також Іван Марчук подарував свою картину для антарктичної станції «Академік Вернадський». Передача відбулася в Музеї історії міста Києва. За словами Івана Марчука, він мріяв, що його картини будуть на всіх континентах. Останнім неохопленим континентом лишилася Антарктида. Для подарунку художник обрав картину «Виходять мрії з берегів» і передав її з автографом очільнику Національного антарктичного наукового центру Євгену Дикому. Він пообіцяв, що картину доставлять до «Вернадського» до кінця цього року. Виставка «Іван Марчук. Пробудження» триває до 9 листопада. Тут представлено роботи з трьох художніх циклів Івана Марчука – «Голос моєї душі», «Цвітіння», «Пейзажі». Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117134/>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Пам'ять каменю: столична галерея демонструє зворушливий артпроект Марії Левитської. – Асадчева Т.

До 14 вересня у галереї «Portal 11» відкрилася персональна виставка Марії Левитської «Україна. Геноцид культури. Пам'ять каменю». Проєкт реалізується за підтримки Українського культурного фонду. Докладно про виставку та художницю:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117183/>

Вечірній Київ. – 2025. – 10 вер. Біля Лаврської дзвіниці розгорнули перші 600 метрів найбільшої у світі клаптикової ковдри. – Катаєва М.

Днями біля Великої Лаврської дзвіниці розгорнули перші 600 метрів найбільшої у світі клаптикової ковдри «Sunflower Quilt For Ukraine – Печворк Перемоги», повідомили у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра». Полотно, яке шиють майстри з понад 25 країн світу, стало символом міжнародної підтримки українських воїнів і водночас інструментом збору коштів на відновлювальні реконструкції облич захисників, що зазнали важких поранень на фронті. Подія стала частиною Ukrainian Fashion Week. Втілити її у Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» допомогли БФ «Лікарі для героїв», БФ «ЯНКО», Асоціація майстрів клаптикового шиття України «Ukrainian Quilter's Association», Печерська РДА та ін. Ідея створення полотна належить австралійській мисткині Жаннет Маклафлін, яка започаткувала проєкт у перші дні повномасштабного вторгнення. До кінця наступного літа розмір ковдри має сягнути 1100 метрів. Також у межах проєкту відкрили виставку «Печворк незламний» з творами майстринь. Вона триватиме у дзвіниці до 15 вересня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117197/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Кінофестиваль Docudays UA оголосив прийом стрічок. – Інф.

Міжнародний фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA розпочав відбір фільмів. Як повідомляє Державне агентство України з питань кіно, подати фільми можна у трьох конкурсних секціях: DOCU/CBIT – міжнародний повнометражний конкурс; DOCU/SHORT – міжнародний короткометражний конкурс; DOCU/УКРАЇНА – національний повнометражний конкурс (для фільмів, створених в Україні, у копродукції з Україною або українськими режисерами у співпраці з іноземними виробниками). Докладно про умови відбору:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034433-kinofestival-docudays-ua-ogolosiv-prijom-stricok.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 10 вер. У столиці презентували добірку фільмів 1990-х років про українське мистецтво. – Катаєва М.

Перші публічні покази кіноартефактів, віднайдених колективом «Група Кінотрон» в архіві Національної кінематеки України, відбуваються у межах Київського міжнародного фестивалю короткометражних фільмів – KISFF. Оцифровані і повернуті із забуття, ці фільми відкривають новий погляд на українське експериментальне кіно 1990-х. У першій половині 1990-х на студії «Київнаукфільм» зняли низку стрічок про український художній авангард. Тоді вони так і не потрапили на великий екран і на довгі роки були забуті. У 2024 році команда «Група Кінотрон» завершила проєкт з оцифрування частини кіноархіву «Національної кінематеки України». У його межах зробили цифрові копії більш як 200 унікальних кіноплівок, створених в перші роки Незалежності

України. З результатами роботи можна ознайомитись на окремій сторінці відеоархіву. Програма «Відкладена прем'єра» складається з трьох українських фільмів 1990-х, що оцифровані у належній якості і які вперше за довгий час покажуть глядачам. Це «С. Параджанов. Відкладена прем'єра» режисера Юрія Репіка, створений до 100-річчя кінематографа, що відзначалося у 1995 році. Фільм «Портрет без обличчя» режисера Юрія Зморовича (1994) присвячений художниці-авангардистці Олександрі Екстер. Стрічка «Перемога над Сонцем. Епілог» Максима Бернадського (1994) досліджує сучасне мистецтво 1990-х. У фільмі Тіберій Сільваші, Олег Тістол та Олександр Соловійов діляться думками про актуальне мистецтво, колективи «Живописний заповідник» і «Паризька комуна». Ще один показ відбудеться 9 вересня в кінотеатрі «Жовтень». Після показу відбудеться дискусія за участі Олексія Радинського та Максима Бернадського. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117176/>

Україна молода. – 2025. – 10 вер. Кукери на АртПричалі. Кінофестиваль «ОКО» представляє 90 стрічок 24 мовами із 52 країн. – Кохан Л.

Уперше в Києві, на АртПричалі, стартувала шоста едіція Міжнародного етнографічного кінофестивалю «ОКО». Поетапно продовжитись в Одесі та у Болгарії в Софії. А заключну частину української програми і нагородження переможців планують у Болграді Одеської області. Загалом на фестивалі представлять 90 стрічок. До програми увійшли сім тематичних секцій, а також спеціальні покази фільмів. Відбулася світова прем'єра стрічки «Мертва квітка» про українську Бессарабію та трансформацію традицій і зимової обрядовості в умовах російсько-української війни. Цим авторським проєктом генеральної директорки фестивалю Тетяни Станєвої відкрили «ОКО». Усі нові фестивальні фільми змагаються за чотири глядацькі гран-прі. За підтримки мерії Болграда також вручатимуть окремий приз за найкращий болгарський фільм. Окрім основних нагород, є спеціальні призи від імені команди фестивалю – за найкращий повнометражний та короткометражний фільми, за креативний підхід у висвітленні етнографії, а також за інноваційність та крафтовість. Фільми конкурсної програми оцінює міжнародне журі, до складу якого увійшли, зокрема, актори Римма Зюбіна та В'ячеслав Довженко, болгарський філософ і культуролог Калін Янакієв, польська режисерка-документалістка Каріна Бедковська, болгарська мовознавиця й перекладачка Албена Стаменова, режисер, продюсер і співзасновник Docudays UA Геннадій Кофман. Докладно про фестиваль:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3976/2006/191156/>

NV. – 2025. – 9 вер. Довженко-Центр покаже фільм Васирина 1928 року під живу музику. – Інф.

До 31-го дня народження Довженко-Центр проведе кіноперформанс на Сцені 6, де покаже фільм «Васирин» 1928 року. Стрічка режисера Фавста Лопатинського стала екранізацією повісті Івана Нечуя-Левицького «Бурлачка». Головну роль у «Васирині» виконала перша професійна українська театральна

режисерка Зінаїда Пігулович. Фільм демонструватимуть під живу музику. Дослідники музики «ДваТри» зіграють традиційні мелодії, саундпродюсер Symonenko оновив звучання елементами електронної музики. Подія відбудеться 12 вересня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/film-vasilina-1928-pokaz-iz-zhivoyu-muzikoyu-v-dovzhenko-centri-50543406.html>

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю

Україна молода. – 2025. – 10 вер. Музика чуттів. У Києві та Львові концертуватимуть і говоритимуть про інклюзію, емпатію та подолання бар'єрів. – Нива Ю.

Уперше на одній сцені й на рівних умовах творитимуть митці з інвалідністю та без неї у проєкті «Музика чуттів»: у Києві, в Національній філармонії України, – 21 вересня та у Львівській національній філармонії 27 вересня. «Музика чуттів» – проєкт про прийняття, довіру і силу бути собою. Він об'єднує музикантів з України, Німеччини та Польщі, зокрема тих, що мають інвалідність. Автор та композитор проєкту – Євген Петриченко. Один із солістів «Музики чуттів» – Фелікс Клізер, всесвітньо відомий валторніст із Німеччини, який грає на інструменті ногами, бо народився без рук. Його приїзд до Києва і Львова для участі у проєкті відбудеться за підтримки Goethe-Institut Ukraine та Українського культурного фонду. Це буде перший візит музиканта в Україну. Ще одним хедлайнером проєкту є запрошений польський диригент Вінсент Козловський, який активно співпрацює з Львівською національною оперою, Львівською національною філармонією тощо. У проєкті маєстро диригуватиме «Liatoshynskyi Capella» Національного будинку музики та «INSO-Lviv Orchestra». Програма «Музики чуттів» складається з двох відділів. У першому прозвучать твори Вольфганга Амадея Моцарта за участю соліста Фелікса Клізера. У другому відділі відбудеться світова прем'єра «Музики чуттів» – твору для солістів, хору та оркестру композитора Євгена Петриченка на тексти поета Олександра Козинця (2025). Цей унікальний твір звертається до досвіду дітей з довгостроковими або тимчасовими потребами в підтримці, висвітлюючи питання інклюзії, догляду та залучення громади. Важливо зазначити, що досі український досвід інклюзивного формату обмежувався інтерактивними концертами у лікарнях та реабілітаційних центрах, де музиканти без інвалідності виступали для дітей з особливими освітніми потребами (соціально-музичний проєкт «Symphony of Ukrainian Fairy Tales» для дітей з інвалідністю та тих, хто постраждав фізично чи психологічно через війну від «Kyiv Classic Orchestra»), або концертами музичної терапії піаніста Євгена Хмари для дітей з аутизмом, церебральним паралічем та іншими порушеннями. Тим часом у Західній Європі досвід демонстрації рівних можливостей і визнання музичної майстерності давно осмислений та успішно впроваджений. Наприклад, у британському проєкті «Paraorchestra», що об'єднує професійних музикантів з інвалідністю і без, учасники якого виступали разом із Coldplay на закритті літніх Паралімпійських ігор 2012 року. Або музичні майстер-класи «Mosaic Sounds» для людей з інтелектуальними

порушеннями з подальшим виконанням новостворених симфоній у концертах «Music project for Social Inclusion» від «Plena Inclusion», іспанської асоціації симфонічних оркестрів (AEOS) та BBVA Foundation. Також існує німецька онлайн-платформа «Pinc Music», яка просуває музикантів з інвалідністю, пропонуючи їм концерти та букінг. На 2024 рік в ній представлено вже понад 97 виконавців zeroproject.org. В Італії працює «Symphonic Taxi Orchestra» (Валле-д'Аоста) – інклюзивний оркестр, який з 2018 року об'єднує людей з інвалідністю, студентів, викладачів і професіоналів на рівних засадах. У Франції було здійснено серію проєктів «Le Concert de la Loge», які залучають підлітків з інтелектуальними порушеннями до музичних виступів, де вони виступають нарівні з іншими учасниками. У Великій Британії ансамбль музикантів з інвалідністю «Resound ensemble&Proms» виступав на BBC Proms, оперований як рівноправна частина оркестру BSO. У межах проєкту, що реалізується у співпраці з Goethe-Institut в Україні та Українським культурним фондом, 22 вересня відбудеться еко-мистецька акція за участю Фелікса Клізера та Вінсента Козловського в Дитячій музичній школі № 39 міста Києва, а 23 вересня Фелікс Клізер у Музичному салоні Національної філармонії України дасть майстер-клас гри на валторні українським студентам. Проєкт «Музика чуттів» вписує Україну у світову карту інклюзивних музичних практик. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3976/164/191164/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Оголосили фіналістів літературного конкурсу Фонду Лесі та Петра Ковалевих. – Інф.

Журі літературного конкурсу «Нагорода Фонду Петра і Лесі Ковалевих 2025 року» обрало фіналістів у категоріях «Поезія» і «Проза». Імена лавреатів премії журі оголосить 1 жовтня. Фонд Ковалевих заснували у 1967 році при Союзі українок Америки для підтримки творців української науки та літератури. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034522-ogolosili-finalistiv-literaturnogo-konkursu-fondu-lesi-ta-petra-kovalevikh.html>

Village Україна. – 2025. – 9 вер. Осінні фотозони та 400 подій. Що буде на п'ятій «Книжковій країні». – Гуржий В.

П'ятий фестиваль «Книжкова країна» відбудеться 25–28 вересня на ВДНГ. На фестивалі відбудеться понад 400 подій, серед них презентації, автограф-сесії, квести та мистецькі події. Розмови та дискусії: розмова учасників гурту «Курган & Agregat» про українські книги, культуру волонтерства, а також про гумор та іронію у власній творчості (25 вересня); розмова письменниці і громадської діячки Інна Мірошниченко та авторки, телеведучої, продюсерки й засновниці «Дикого Театру» Ярослави Кравченко про відвертість із собою та читачами у книжках, соцмережах і публічних виступах (28 вересня). Презентації та зустрічі: письменниця Ірена Карпа та головна редакторка видавництва «Книголав» Дарина Важинська

презентуватимуть книгу «Він повертається в неділю» (26 вересня); публічне інтерв'ю з письменником і військовим Олександром Михедом (27 вересня); презентація нової серії «Харизмат» Люко Дашвар (28 вересня). Мистецькі події: актори театру «Золоті ворота» представлять уривок із вистави «Love Revolution», натхненої оповіданням Майка Йогансена «Рахунок» (25 вересня); виставковий простір з роботами Аліни Гаєвої «Сад життя» і «Сни Целана» та презентація фотопроєкту Оксани Боровець The Shoulders We Stand On («На її плечах») (з 25 вересня). Також на фестивалі відбудеться премія книжкових блогерів, на якій відзначатимуть найобговорюванішу перекладну книжку, що вийшла в Україні з вересня 2024-го по липень 2025-го. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/366491-osinni-fotozoni-ta-400-podiy-scho-bude-na-p-yatyi-nbsp-laquo-knizhkoviy-krayini-raquo-nbsp>

Village Україна. – 2025. – 9 вер. Видавці, книгарні й логістика в одній системі. Як працюватиме «Буктікет» від засновника Readeat. – Головань Д.

В Україні почала працювати нова книжкова платформа «Буктікет», яка об'єднає видавців, книгарні та логістику в єдину систему, повідомив її засновник Дмитро Феліксов. «Буктікет» пропонує спільний каталог для всіх партнерів без викупу запасів, централізовану логістику, автоматизовані розрахунки та оперативну доставку книжок. Це дозволяє книгарням отримати доступ до всього ринку через одну систему без складських витрат. Наразі до платформи приєдналися 250 видавництв, які вже є постачальниками мережі Readeat, розповів Дмитро Феліксов. У відкритому каталозі доступно 36 тисяч найменувань книжок. Сервіс орієнтований як на чинні книгарні, так і на тих, хто планує відкрити бізнес без великих інвестицій у складські залишки. Для видавців це можливість розширити присутність у фізичних точках продажу по всій країні. Платформа залишає собі 5–7% від знижки видавця. Решту, незалежно від розміру замовлення, отримують книгарні. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/business/news/366463-v-ukrayini-zapustili-platformu-laquo-buktiket-raquo-z-katalogom-u-36-tisyach-knizhok>

Музейна, архівна справа

Україна молода. – 2025. – 10 вер. Батуринська сотня. Майже 400 старовинних документів уміщено в новому унікальному виданні. – Кохан Л.

У Національному музеї історії України 15 вересня презентують видання «Місто Батурин і Батуринська сотня в матеріалах Генерального опису Лівобережної України 1765–1769 рр.». Історики Національного заповідника «Гетьманська столиця» у Батурині Чернігівської області опрацювали та підготували до друку один із найцінніших документальних комплексів, що стосується міста. Наукова команда заповідника представить висновки на основі опрацювання документа про козацтво Батурина і всієї Гетьманщини. У цей день Центральний державний історичний архів України у Києві вперше експонуватиме оригінальний документ – частину Генерального опису, що стосується саме Батурина. Презентація видання видавництва «Кліо» – це і

перший важливий крок співпраці між Національним музеєм історії України та Національним заповідником «Гетьманська столиця». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3976/2006/191176/>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 9 вер. Верховний Суд скасував договір оренди землі забудовнику під Голосіївською вежею. – Гуржий В.

Касаційний Господарський суд у складі Верховного Суду скасував рішення Північного апеляційного господарського суду. Останній своїм рішенням поновив договір оренди землі, на якій стоїть Голосіївська вежа, на користь забудовника, повідомляє пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Голосіївська вежа у 2023 році отримала статус об'єкта культурної спадщини Києва. Вона розташована на найвищій точці Голосіївського лісу на ділянці площею 0,53 га. Там забудовник ТОВ «Молодіжний житловий комплекс «Оболонь»» планував побудувати ЖК. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/366489-verhovniy-sud-skasuvav-dogovir-nbsp-orendi-zemli-zabudovniku-pid-golosiyivskoyu-vezheyu>

Навчальні заклади. Кадри

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Університет Карпенка-Карого цьогоріч набрав майже на 20% менше контрактників – ректорка. – Інф.

У Київському національному університеті ім. Івана Карпенка-Карого кількість контрактників порівняно з минулим роком зменшилася майже на 20%. Про це повідомила ректорка університету Інна Кочарян під час круглого столу «Підсумки вступної кампанії 2025 року: виклики, досягнення та перспективи». За словами ректорки, це пов'язано з індикативною вартістю, адже 80% навчання у виші – індивідуальне, що «потребує дуже великих грошей». Зокрема, вартість одного курсу бакалавра становить 85 500 грн, магістра – 94 500 грн. Ректорка розповіла, що у виші лише 120 місць державного замовлення на дві спеціальності: «Перформативне мистецтво» і «Аудіовізуальне мистецтво та медіавиробництво». Лідером традиційно була освітня програма «Акторське мистецтво театру і кіно», де у різні роки конкурс сягає 20–30 вступників на одне місце. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034724-universitet-karpenkakarogo-cogoric-nabrav-majze-na-20-mense-kontraktnikiv-rektorka.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. У Варшаві відкрили «Українську книжкову полицку». – Інф.

У Варшаві відкрилася «Українська книжкова полицка» – вже третя локація в межах проєкту Першої леді Олени Зеленської за підтримки посольства України в Польщі. Полицка з'явилася в бібліотеці №7 на вул. Маршалковській. Колекція поповнюється з 2022 року й доступна безкоштовно для всіх власників читацької картки. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4034499-u-varsavi-vidkrili-ukrainsku-knizkovu-policku.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 9 вер. Німецька співачка Марлен Маас виступила в Національній бібліотеці України для дітей. – Асадчева Т.; Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. «Голос, який об'єднує серця і країни!»: творча зустріч із німецькою співачкою Марлен Маас у Національній бібліотеці України для дітей. – Інф.

Нещодавно в Національній бібліотеці України для дітей відбулася творча зустріч із німецькою співачкою, авторкою пісень та акторкою Марлен Маас. Захід, що пройшов у межах культурно-просвітницької програми «Голос, який об'єднує серця і країни!», став продовженням дружньої співпраці, розпочатої ще влітку під час онлайн-зустрічі в межах проєкту «Книгомандри». Марлен Маас – багатогранна мисткиня, чий голос лунав на провідних сценах Європи. Нині співачка перебуває в Україні з культурно-благодійним туром, мета якого – підтримка військових та цивільних, що проходять реабілітацію. Вона вже побувала в Чернівецькій області, Вижниці, Миколаєві, Києві та на Херсонщині – регіоні, який ініціював тур у межах партнерства міст Бонн і Херсон. Під час зустрічі в бібліотеці Марлен Маас прочитала дитячу книжку німецькою мовою, а згодом подарувала присутнім концерт. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/117189/>

<https://litgazeta.com.ua/news/holos-iakyj-ob-iednuie-sertsia-i-krainy-tvorcha-zustrich-iz-nimetskoju-spivachkoju-marlen-maas-u-natsionalnij-bibliotetsi-ukrainy-dlia-ditej/>

Українська літературна газета. – 2025. – 9 вер. «Діалогу двох культур» – 25 років. – Охоцька Л.

Міжнародні діалоги музейників, науковців, літераторів та митців двох країн – України і Польщі – відбуваються у Кременці, в музеї Юліуша Словацького (офіційне відкриття заходу щороку відбувається 4 вересня). У Кременці зустрілися представники делегації з Польщі (серед яких поети, науковці, кінотворці, редактори, видавці) на чолі з багаторічним співорганізатором «Діалогів» Маріушем Ольбромським) та науково-мистецька еліта України, серед яких академіки НАН України, професори Микола Жулинський, Георгій Філіпчук, голова НСПУ Михайло Сидоржевський та ін. Цьогоріч, в рамках «Діалогу», з нагоди його 25-річчя, на приміщенні Обласної гуманітарно-педагогічної академії ім. Тараса Шевченка у Кременці відкрито меморіальну таблицю, присвячену видатному поету Дмитру Павличку. Продовжили зустрічі інавгураційні виступи на подвір'ї музею поета з нагоди вшанування 216-тої річниці від дня народження Юліуша Словацького. 5 вересня учасники «Діалогу» взяли участь у презентаціях художніх робіт тернопільського майстра пензля Миколи Пазізіна та рівненської художниці Наталії Демедюк. Також знаною кременецькою колекціонеркою Лідією Лапкою було представлено виставку ляльок з різних регіонів України. На закінчення українсько-польських літературно-мистецьких зустрічей відбулася спільна

поїздка у село Кімнату з метою відвидин місця спочинку солдатів Війська Польського та армії УНР, які полягли в польсько-більшовицькій війні у 1920 році. Друга частина «Діалогів двох культур» продовжується в Польщі. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/dialohu-dvokh-kultur-25-rokiv/>

Укрінформ. – 2025. – 10 вер. В Афінах скасували концерт російського піаніста Мацуєва, який підтримує агресію проти України. – Інф.

Афінський державний оркестр оголосив про скасування концерту російського піаніста Дениса Мацуєва, який підтримує політику Володимира Путіна. Він мав виступити в Афінах 21 листопада. В Афінському державному оркестрі уточнили, що Дениса Мацуєва замінить інший соліст. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4034840-v-afinah-skasuvali-koncert-rosijskogo-pianista-macueva-akij-pidtrimue-agresiu-proti-ukraini.html>

Укрінформ. – 2025. – 9 вер. Українці у Британії протестуватимуть проти виступу Нетребко. – Інф.

Представники української громади у Великій Британії зберуться біля Королівського оперного театру в Лондоні 11 вересня, щоб протестувати проти виступу російської оперної співачки Анни Нетребко. Про це повідомляє Світовий конгрес українців у Фейсбуці. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4034418-ukrainci-u-britanii-protestuvatimut-proti-vistupu-netrebko.html>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 10 вер. У Швеції уклали першу у світі угоду про ліцензування музики зі штучним інтелектом. – Наріжна В.

Шведське товариство виконавських прав (STIM) оголосило про підписання першої у світі ліцензійної угоди з компанією, що займається генерацією музики за допомогою ШІ. Партнером організації став стокгольмський стартап Songfox, який дозволяє шанувальникам і авторам легально створювати треки на основі технологій ШІ від імені понад 100 тисяч артистів. Згідно з домовленістю, Songfox застосовуватиме технологію Sureel для відстеження походження музики, створеної ШІ. Це дає можливість встановлювати зв'язок між новою композицією та оригінальною роботою, забезпечуючи авторам прозорий механізм отримання доходів. Представник організації Саймон Гоцці пояснив, що виплати фінансуватимуться завдяки поєднанню ліцензійних зборів і частки від доходів. Митці отримають також «попередню цінність» у випадках, коли їхні твори використовуються для тренування моделей. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/TECHNOLOGIES/u-shvetsiji-uklali-pershu-u-sviti-uhodu-pro-litsenzuvannja-muziki-zi-shtuchnim-intelektom.html>

УНІАН. – 2025. – 10 вер. Творці ChatGPT фінансують мультфільм,

майже повністю зроблений неймережами. – Назаренко І.

OpenAI фінансує створення повнометражного мультфільму «Citterz», зробленого в основному за допомогою ШІ. За даними Wall Street Journal, мета проекту показати Голлівуду, що генеративні технології можуть серйозно здешевити і прискорити виробництво анімації. Ідея належить Чаду Нельсону, співробітнику OpenAI, який ще 2023 року зробив короткометражку за допомогою DALL-E. Тепер процес розгорнули навпаки – художники створюють начерки, їх обробляють ШІ-інструменти, а озвучують мультфільм живі актори. Сценарій написала команда, яка працювала над «Падінгтоном у Перу». Оскільки суто AI-контент не підпадає під авторське право, творці додали «людський шар»: малюнки, голоси та обробку художників. Це має дозволити зареєструвати авторські права на готовий фільм. Докладно:

<https://www.unian.ua/techno/neiroseti/tvorci-chatgpt-finansuyut-multfilm-citterz-mayzhe-povnistyu-zrobleny-neyromerezhami-13125765.html>

Випуск підготувала

Рудіч О. А.,

завідувачка сектору оперативного інформування

та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;

тел.: 425-23-26

електронна адреса: infocenter@nplu.org

info_nplu@ua.fm